

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ СЕКТОРІ

Лебедин А.М., Мімасова К.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Інформаційні технології (ІТ) – найважливіший фактор трансформації фармацевтичної галузі. Серед основних напрямів розвитку сучасних інформаційних технологій в забезпеченні розвитку фармацевтичного бізнесу можна виділити: автоматизація документообігу, комунікації, управління технологією фармацевтичного виробництва; автоматизація бухгалтерського обліку і планування; розробка систем прийняття рішень; автоматизація банківських операцій.

На сьогоднішній день провідні компанії фармацевтичної галузі світу витрачають на інформаційні технології близько 20 млрд. доларів на рік, при цьому досить рідко отримують від цих інвестицій повноцінну віддачу. Більшість ІТ-ресурсів компаній направляється на технології, призначені для скорочення витрат – управління ланцюгом поставок, обробку транзакцій, послуги підтримки, і все більше таких технологій передається для підтримки зовнішнім постачальникам.

Мета дослідження. Провести дослідження щодо використання інформаційних технологій у фармацевтичному секторі.

Методи дослідження. Логічний, структурний аналіз, статистичний.

Основні результати. У своїй практиці кожен медичний або фармацевтичний працівники стикаються з необхідністю оперативно надавати інформацію про лікарські засоби, будь то їх назва, група, спосіб застосування, дозування або сумісність препаратів.

На сьогоднішній день кожен споживач-пацієнт прагне якомога ширше володіти інформацією, в цьому випадку на допомогу можуть прийти інтерактивні довідники ліків, розроблені для мобільних пристроїв. Цей збірник програм для смартфонів може бути корисний як практикуючим фахівцям, учням медичних навчальних закладів, так і споживачам. Найбільш розповсюдженими додатками є: Довідник ліків РЛЗ (безкоштовний додаток); Компендіум – лікарський довідник для android і ios; довідник ліків з рецептурою (безкоштовний додаток); довідник «Моя аптечка» – енциклопедія лікарських засобів; довідник ліків – 2021; teva-Компендіум – фармацевтичний довідник; Антибіотики. Довідник – для android. Пошук ліків в аптеках: Довідник ліків – додаток; довідник ліків Free; Аналоги ліків – програма для телефону; Almed PRO – Довідник ліків з рецептурою [1].

Найбільш трендовим телефонним додатком є додаток «Компендіум», який створений для пошуку інформації про лікарські препарати. При запиті в мобільному додатку можна отримати наступну інформацію: інструкції до ліків; показання, спосіб застосування, дозування; АТХ-класифікації; список компаній-виробників.

Система лікарського забезпечення в Україні динамічно трансформується, лікарям і працівникам аптекних установ необхідна актуальна, систематизована і

об'єктивна інформація про доступні лікарські препарати. Мобільний додаток покликаний полегшити пошук і вибір потрібного препарату з великого переліку лікарських засобів, доступних на сьогодні в Україні. Для того щоб фахівці могли швидко відшукати необхідні відомості, в довіднику використана прийнята в усьому світі практика систематизації інформаційних матеріалів підприємств-виробників, а також приведена узагальнена інформація про діючі речовини, що входять до складу препаратів. Інформація в додатку «Компендіум» постійно оновлюється. У додатку дано опис лікарських препаратів із зазначенням форм випуску, власників ліцензій, компаній-виробників, наведені міжнародні непатентовані назви активних фармацевтичних субстанцій, які рекомендуються або запропонованих Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ).

Лікарські препарати розподілені по групах відповідно до «Класифікаційної системи АТХ» в залежності від їх дії на певний анатомічний орган або систему і відповідно до терапевтичними показаннями і їх хімічними характеристиками. У мобільному додатку «Компендіум» використана редакція класифікації АТХ ВООЗ, офіційно вступила в силу з січня 2016 року. Мови додатку – російська, українська. Завантаження – платне.

Довідник «Моя аптечка» енциклопедія засобів і товарів аптечного асортименту. Енциклопедія лікарських засобів і товарів аптечного асортименту, містить детальну інформацію по більш ніж 7000 препаратах. Організовано швидкий і зручний пошук по лікам. Для роботи програми не потрібно доступ до мережі Internet. Можливість завантаження – безкоштовна. Мова контенту – російська [2].

У разі розміщення в мобільних додатках реклами безрецептурних лікарських засобів необхідно дотримуватися загальних вимог та обмежень щодо реклами лікарських засобів, яке передбачає обов'язкове розміщення таких дисклеймерів: «Самолікування може бути шкідливим для вашого здоров'я» (15%); «Перед застосуванням необхідно проконсультуватися у лікаря»; «Реклама лікарського засобу»; «Перед застосуванням необхідно ознайомитися з інструкцією для медичного застосування». Окрім цього, мобільні додатки можуть підпадати під визначення медичних виробів з обов'язковим проходженням процедури оцінки відповідності вимогам Технічного регламенту щодо медичних виробів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України (КМУ) від 02.10.2013 року № 753.

Висновки. Мобільний додаток, який позиціонується як платформа для надання індивідуально спрямованої інформації, повинен передбачати ідентифікацію користувача для дотримання критерію «персоніфікації» шляхом реєстрації або прив'язки до номера телефону чи електронної пошти.

Список літератури

1. Аровіна М. Перспективи застосування Mobile Apps на регіональному інформаційному ринку України / М. Аровіна // Схід. - 2016. - № 3. - С. 5-10. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Skhid_2016_3_2.

2. "10 useful mobile applications for small businesses", [Online], available at: https://www.eduget.com/news/10_korisnix_mobilnix_dodatktiv_dlya_malogo_biznesu-1947